אאאבאגאדאהאואזאחאטאיאךאכאלאםאמאןאנאסאעאףאפאץאצאקאראשאתא באבבבגבדבהבובזבחבטביבדבכבלבסבמבןבנבסבעבףבפבץבצבקברבשבתב גאגבגגגדגהגוגזגחגטגיגדגכגלגםגמגןגנגסגעגףגפגץגצגקגרגשגתג דאדבדגדדדהדודזדחדטדידדדכדלדםדמדןדנדסדעדףדפדץדצדקדרדשדתד האהבהגהדהההוהזהחהטהיהךהכהלהםהמהןהנהסהעהףהפהץהצהקהרהשהתה ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומוןונוסועוףופוץוצוקורושותו זאזבזגזדזהזוזזזחזטזיזךזכזלזםזמזןזנזסזעזףזפזץזצזקזרזשזתז תאחבחגחדחהחווזיחחחטחיחדחכחלחםחמחןותנחסחעחווחפחץחצחקחרחשחתח טאטבטגטדטהטוטזטחטטטיטדטכטלטםטמטןטנטסטעטףטפטץטצטקטרטשטתט יאיביגידיהיויזיחיטייידיכיליםימיןיניסיעיףיפיץיציקירישיתי דאדבדגדדדהדודידחדטדידדדכדלדםדמדודנדסדעדפדצדצדקדרדשדתד כאכבכגכדכהכוכזכחכטכיכךכככלכםכמכןכנכסכעכףכפכץכצכקכרכשכתכ לאלבלגלדלהלולזלחלטלילדלכלללםלמלןלנלסלעלףלפלץלצלקלרלשלתל םאסבסגסדסהסוסזסחסטסיסךסכסלסססמסןסנסססעסףספסץסצסקסרסשסתם מאמבמגמדמהמומזמחמטמימךמכמלמםמממןמנמסמעמףמפמץמצמקמרמשמתמ ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומווונוסועוףופוצוקורושותו נאנבנגנדנהנונזנחנטנינךנכנלנםנמנןנננסנענףנפנץנצנקנרנשנתנ סאסבסגסדסהסוסזסחסטסיסןסכסלסםסמסןסנסססעסףספסץסצסקסרסשסתס עאעבעגעדעהעועזעחעטעיעךעכעלעםעמעןענעסעעעףעפעץעצעקערעשעתע ףאףבףגףדףהףוףזףחףטףיףדףכףלףםףמףוףנףסףעףףפףץףצףקףרףשףתף פאפבפגפדפהפופזפחפטפיפךפכפלפספמפןפנפספעפףפפפץפצפקפרפשפתפ ץאץבץגץדץהץוץזץחץטץיץדץכץלץםץמץןץנץסץעץףץפץץץצץקץרץשץתץ צאצבצגצדצהצוצזצחצטציצךצכצלצםצמצןצנצסצעצףצפצץצצצקצרצשצתצ ηκητοριστορία το συσταστορία το συσταστορία το συσταστορία το συσταστορία το συσταστορία το συσταστορία το συσ רארברגרדרהרורזרחרטרירדרכרלרםרמרןרנרסרערףרפרץרצרקרררשרתר שאשבשגשדשהשושזשחשטשישךשכשלשםשמשןשנשסשעשףשפשץשצשקשרשששתש תאתבתגתדתהתותזתחתטתיתךתכתלתםתמתןתנתסתעתףתפתץתצתקתרתשתתת

> Hebrew height figures 1234567890 אלו ספרות בגובה העברית Latin height figures 1234567890 ואלו ספרות בגובה הלטינית

"כל ימי - כך מספר בנימין השלישי בעצמו - כל ימי נתגדלתי בק"ק בטלון, דמתקריא טונוידיבקה, בה היתה הור־ תי ולידתי, בה למדתי ודעה קניתי, ובה נשאתי, למזל־טוב, את זוגתי הצנועה מרת זלדה תחיה." בטלון היא עיר קטנה באחד המקומות הנשכחים מרגל אדם, ודבר אין לה כמעט עם הישוב, וכשיזדמן לשם פעמים אחד מעוב־ רי־דרך, משגיחים לו מן החלונות ומציצים מן החרכים, משתוממים ומשתאים: מי הוא זה ומאין זה, מה לו פה ומי לו פה, ולמה נתכוון בביאתו? מפני שביאה בעלמא בלא כלום אי אפשר, וכי לחנם נושא אדם את רגליו והולך ובא על לא דבר! מסתמא יש דברים בגו, ואין המקרה הזה אומר אלא דרשני - הבה נתחכמה לו!... והנה המו־ לה וקול דברים ובטלונים נאספים - זה בא בחכמתו וזה בבקיאותו בהויות־העולם, ולהשערות וסברות אין קץ. ישישים עומדים ומספרים לדוגמא מעשה בפלוני ופלוני שנזדמנו לקק״ם בשנת כך וכך. מנבלים את פיהם במי־ לי־דבדיחותא, שהשתיקה יפה להן. הגברים מחזיקים איש בפאת־זקנו ומשחקים; זקנות עושות עצמן כועסות וגוערות בהלצנים בנזיפה וגיחוך כאחד; נשים צעירות משפילות ראשן, יד לפה ושוחקות בתרועה. השיחה בענין זה מתגלגלת מבית לבית, ככדור של שלג, ובדרך הלוכה היא מתגדלת יותר ויותר עד שהיא מתגלגלת ובאה ללשכת אחורי התנור בבית־המדרש, לאותו מקום שהוא מקלט לכל מיני שיחות וסודות בעסקי משפחה, במילי־דשמיא ובמילי־דעלמא - בעניני המדינות, בשומת עשרו של קורח ורכושו של רוטשילד ושאר הנגידים המפורסמים, ובס־ פורי־מעשיות על עשרת השבטים ועל ״היהודים האדמונים״ וכיוצא בהם - ושם יעיין בהם ועד מיוחד של בטלנים יהודים בעלי־צורה, שמפקירים נשיהם ובניהם ועוסקים בכל הענינים הללו באמת ואמונה, שלא על מנת לקבל שכר על טרחם ועמלם אפילו פרוטה אחת. מלשכת אותו בית־דין של מטה הענינים הולכים פעמים ועולים לבית־ דין של מעלה על האיצטבא העליונה בבית־המרחץ ונחתכים שם במותב פני העיר ובעלי־הבתים החשובים. התוגר כמעט שלא היה נפגע פעם אחת בישיבה של מעלה זו, ואלמלא פרקליטים אחדים שהיו לו שם אותה שעה מי יודע מה היה בסופו, ורוטשילד העלוב אף הוא כמעט שלא הפסיד בענין רע ממון הרבה, כדי עשרה או עשרים מיליון, ונעשה נס ונתגברה החמימות על האיצטבא העליונה בהיסח־הדעת והיתה שעת רצון לזכות אותו בריווח מרובה של אלפי־אלפים אדומים בבת־אחת!

ובעצמם בני העיר בטלון רובם ככלם אביונים גדולים וקבצנים נוראים, לא עליכם, אבל הכל מודים שהם אביונים שמחים, קבצנים טובי־לב, ובעלי־בטחון משונים. כשאתה שואל את הבטלוני: רבי יהודי, במה אתה עוסק וממה אתה ניזון? הוא עומד מבולבל ואינו יודע מה להשיב. ולאחר שנתישבה דעתו עליו הוא משיב לך בגמגום כהאי לישנא:

- ניזון, ממה אני ניזון, למשל? הבל הבלים! יש אלהים, אומר אני לך, למשל, היושב וזן את כל בריותיו בטובו הגדול. מזון לא חסר ואל יחסר לנו, אומר אני לך, למשל.
 - אף על פי כן עסקך במה? איזו אומנות או פרנסה מן הפרנסות בידיך?
- יהי שם ה' מבורך. אני, כשם שאני לפניך בקומתי וצביוני, למשל, מתנה טובה יש לי מאת השם יתברך: פרקי נאה וקולי נעים! והריני עובר לפני התבה ומתפלל מוספים בימים הנוראים באחת העירות בסביבה זו. מוהל אומן אני ונוקד מצות, שאין דוגמתי בעולם, ופעמים מזווג זווגים אני, גם אחוזת־עולם לי כמו שאתה רואה אותי, למשל מקום לשבתי בבית הכנסת. אגב יש עמי בביתי יהא נא הדבר כמוס עמנו מעט משקה, למשל, י"ש למכירה, שממשיך לי שפע פורתא, גם עז חולבת לי, אל תשלט בה עינא בישא, ואף היא תשפיע לי מעט מדדיה, וגם יש גואל קרוב לי בסביבה זו, איש אמיד ואדם חשוב, ואף הוא חונן ונותן, באונס או ברצון, וחוזר ונותן בשעת הדחק. וחוץ לזה אני אומר לך, למשל, הבורא יתברך שמו הוא אב הרחמים וישראל רחמנים בני רחמנים, אומר אני לך, למשל, ומה יתאונן אדם חי?...

אף על זה ראויים הבטלונים לשבח, שהם שמחים בחלקם ואינם מן המהדרין כל כך באכילה ובהלבשה. אפילו אם הקפוטה של שבת, למשל, קרועה ומדולדלת ושוליה מזוהמים בטיט - אין חוששין לכך, העיקר שהיא בגד משי ומבהקת, ואם היא נעשית ככברה קרעים־קרעים בכמה מקומות והעור מציץ בהם, מה איכפת לנו, ולמאי נפקא מינה? מי פתי יעמד ויסתכל בזה? ולא יהא זה כ״פיאַעטס״ – במה גרע כחו של עור־הגוף מעקבות מגולין, וכי תפוח־עקבו של אדם לאו עור ובשר הוא? פת קיבר ותבשיל של גריסין למי שיש לו - סעודה מספקת וטובה היא, ואין צורך לומר "חלה" של סולת נקיה עם צלי "רוסילפלייש" בערב־שבת, למי שזוכה לכך, זהו ודאי מאכל מלכים, שאין בעולם יפה ממנו. וכשאתה עומד לפניהם ומספר, למשל, בשאר מטעמים ומיני מזונות, מלבד דגים ורוטב וצלי־קדירה ולפת, הרי דבריך נראים להם תמוהים ומשונים, וכל אחד מלגלג ואומר בדברי־חידודין כאלו אתה שוטה ומשטה בהם בדברי־הבאי - עורבא פרח, שכוי פרח באויר והטיל ביצה! חרוב שניטל לברכה בחמשה עשר בשבט, זהו אצלם המשובח בפירות הארץ, שאין כיוצא בו. כיון שרואים אותו - זכר ארץ־ישראל לפניהם בא, מסתכלים ומסתכלים בו ונאנחים, עיניהם ליה ואומרים: הוי, ותוליכנו, אבינו אב הרחמן, קוממיות - קוממיות בכל דקדוקיה וכונותיה, לארצנו - שהחרובין מאכל עזים שם... ומעשה אדם מישראל, שהביא פעם אחת למקוד מנו תמר, ויהי לפלא, והיו כל בני העיר, למקטנם ועד גדולם, רצים לראותו. נטלו את החומש והראו בו באצבע, שהתמר, תמר זה, כתוב בתורה! אטו מילתא זוטרתא היא, זה התמר הרי הוא מארץ־ישראל!... הביטו לו וארץ־ישראל נצנצה במחזה לנגד פניהם: הנה עוברים את הירדן! הנה מערת המכפלה! הנה קבר רחל אמנו! הנה כותל־מערבי! הנה טובלים ושולקים ביצים בחמי־טבריא! הנה עולים על הר־הזיתים, אוכלים חרובים ותמרים עד בלי די, ונותנים לתוך הכלים מלא חפנים מעפר הארץ!... אוי, אוי, היו נאנחים, ועיניהם מקור דמעה.

נְיְהִי הַיּוֹם וַיִּשְׁכֵּב שְׁלֹמֹה תַּחַת תְּאֵנָה בְנֵנּוֹ, לָנוּם אֶת־תְּנוּמַת הַצְּהָרִים, וּשְׁנִי שׁוֹמְבֵי רֹאשׁוֹ עוֹמְדִים עָלֵיו דּוּמָם מְרַאֲשׁוֹתִיו וֹמְנַפְּנְפִים בְּמְנִיפּוֹת,לְהָשִׁיב מֵעָלָיו אֶת־הַזְּבּוּבִים. וַיְהִי אַךְ גָאֶחְזוּ שְׁמוּרוֹת אֵינִי הַמֶּלֶדְ וַתַּעֲבְר דְּבוֹרָה מְעְבָּוֹ הְיִא לֹא הִשְׁגִּיחָה בַּמְנִיפּוֹת, וַתָּרֵד וַתָּשֵׁב עַל אַף הַמֶּלֶךְ וַתַּעַקְצְהוּ. וַיִּיקַץ שְׁלֹמֹה וַיִּתַּר אַפּוֹ. כִּי חַד הַכְּאֵב מְאֹד - כְּפִי הַמֵּאֲכֶלֶת! וְנָם אַפּוֹ בְצֵק וַגָּאְדַם כְּרְמוֹן. וַיְבַּמֵש שְׁלֹמֹה וַיִּדְע אֶת־בְּל בְּשְׁלְהוֹן, וַיְבַמֵּשׁ שְׁלֹמֹה הַנָּעֶלָה כִּוְבִיּלְ הַבְּחִוֹנְה; וַיִּמְשׁשׁ – וְאֵינֶנָּה, כִּי עַד כֹּה ועַד כֹּה וְהַפּוֹתְנִילְטָה עַל נַפְשָׁה וֹיְבְּלָה בְּמְרְבּוֹ וְבָלִיך בְּנִיעְלְבָנִי הָפְּכוּ חְצָבֶה מֵרָנֵע לְרָגַע, וַיִּפְּרֹץ לָרֹב, עַד הֶּיוֹעד כֹּה וְהַפּּלוֹתָ נִמְלְטָה עַל נַפְשָּה וֹנִילְהָב בְּמְבְּל וֹבְעָלִים וְאֶת־בָּל־הַבְּקוֹבוֹן וְבָלְכּי הַבְּמִלְתוֹ לְּבָלְהוּשִׁים וְאֶת־בְּל־הַבְּקוֹבוֹן וְהַרָּפוֹ הְשָׁת מְוֹלְתְבְּלוֹת מְן הַדַּקּוֹת מְן הַדַּקּוֹת מְן הַדָּקוֹת אֲשֶר בְּלֵב' הַבָּלְרֹתְנִי, הַשְּבִּלְוֹת וְהַבְּקוֹת מְם בְּלִיתוֹן הְבָּלְם הְצִּמְיבוֹן וְבָלְכִי בְּמִבְּלוֹת הְבְּלְיבִין וְהָרְחוֹץ מְים וְבָּלִיתוֹ מְחָבוֹן הְבָּלְבִים וְבְּלִיתִים וְבָּלִי בְּנִבְּיתוֹם וְמָלְרוֹב וּמְלְחוֹלִם, וַבְּלְבוֹ בְּהוֹלִים הְנְלָּבְם בְּהוֹלִית. מְחֲנוֹת מְחֲנוֹת הְבְלֵילִם מְלִּבְים בְּמִלְים שֹּלְבִים בְּהוּלִים בְּבְלֹים שִּלְבְים בְּהוּלִים בְּלְבָּבְ בְּבִּי בְּבְלְיבִים הְעִבְּים בְּמְלְבִים בְּשִבְּים בְּמְלִינִים הְּבְּלִיבִי הַשְּבְּים בְּמְנִיתוֹם בְּמִבְיוֹ בִּילְיבִי הְשְּבְּבוֹים וְנְבְּבְים בְּבְּבְיִים בְּנְבְיוֹים עְלְבִיתוּ בְּנְבְילְם בְּבְּבְיבוֹים בְּעְבְיבוֹים בְּמְנִיבוֹם וְנְעְבְּבְּבְיים בְּמְנְיוֹם בְּבְּבְבּיים בְּמְינִילְם בְּבְּבְבִיים בְּבְילְבוּת בְּבְיבְּבְיוֹ בְּבְּבְיבְבּיוֹים בְּמְבְיבְים בְּבְּבְילְיבְּבְּבְיוֹם בְּנְבִילְם בְּבְּבְיבְבְּבְיבְיבְּבְיוֹם בְּבְבְיבְּבְיבְיבְיבּים בְּבְילְבְים בְּבְבְיבְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְים בְּבְבִים בְּבְבְיבְבְיבְּבְיבְבְים בְּבְבְּבְיבְיבְיבְבְיבְי

ּוְהַפֶּלֶדְ בַּחֲרוֹת אַפּוֹ רָקַע בְּרֶגֶל וַיִּקְרָא:

״ַנְס!״

וְדִמְמַת אֱלֹהִים נָפְלָה פִתְּאם בְּכָל־הַמַּחֲנוֹת. אֵין נוֹדֵד כָּנָף וּמְזַמְזֵם. אָז הִכִּירוּ וַיֵּדְעוּ כֻלָּם כִּי אָכֵן גָּדוֹל וְעָצוּם הָאַף, עָצוּם וָרַב עַד מִאד.

ּוְאַף הַפֶּלֶךְ פָּשָׁה בִּינָתַים הוֹסֵף וּפָשֹׁה וַיְהִי כְּנֹאד מְמֻלֶּא עַד שֹּפָתוֹ חַדוּדֵי זְכוּכִית וּמְחָטִים דַּקִּים וְלוֹהֲטִים הַבּּוֹקְעִים לָצֵאת. וַיִּצְעַק הַמֶּלֶךְ בִּרְאֵבוֹ וּבַחֲמַת אַפּוֹ הַבּוֹעֵר:

״מִי בָכֶם בֶּן הַבְּלִיַעל אוֹ בַּת נַעֲוַת הִמַּרְדּוּת אֲשֶׁר מְלָאוֹ לִבּוֹ, אוֹ מְלָאָה לִבָּהּ, לַעֲשׁוֹת לַמֶּלֶךְ כֹּהּ!״

וּבֶאֱמוֹר הַמֶּלֶךְ ״כֹּה!״ וַיַּגַּע בֹּהֶן יָדוֹ אֶל הַנֹּאד, כְּמַרְאָה בְאֶצְבַּע: רְאוּ, מָה עוֹלַלְתֶּם לַמֶּלֶךְ!

ֶרֶגַע הֶחֱרִישׁוּ הַדְּבוֹרִים, כִּי נִדְהֲמוּ מְאֹד מִפַּחד הַמֶּלֶךְ וְגַעֲרָתוֹ; וְאוּלֶם בָּרֶגַע הַשֵּנִי הִתְאוֹשְׁשוּ מְעַט, וַתַּעֲבֹר הֶמְיָה חֲרִישִׁית מִמַּחֲנֶה אֶל מַחֲנֶה, הֶמְיַת מְבוּכָה וְתִמְהוֹן לֵבָב; הוֹי, הוֹי, מִי וָמִי עָשָׂה אֶת הַתּוֹעֵבָה? מִי הוּא זְ־זְּ־זֶה וְאֵי־זְ־ זְּ־זֶה הוּא?

ּוְעַד הֵם מְזַמְזְמִים חֶרֶש וּדְבוֹרָה קְטַנָּה הִתְנַשְּׁאָה מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה, וַתִּישַׁר וַתָּעָף עַד לִפְנֵי הַמֶּלֶדְ וַתַּעֲמֹד וַתֹּאמֵר: ״הִנְנִי בְיָדְדְ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ! אָלֹכִי הַחוֹטֵאת!״

״אַתְּ?! – נָהַם שְׁלֹמֹה כַכְּפִיר וְאַפּוֹ כְּלַפִּיד יִבְעָר – עַל אַף הַמֶּלֶדְ? וְלֹא יָגֹרְתְּ מִפְּנֵי הָאַף?״

״אַל בְּאַף, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ! חָלִיָלה לְבַת אֲמֶתְךְּ מִפְּגֹעַ בְּזָדוֹן בְּאַף מְשִׁיחַ יְיָ, כִּי רַק מֵאנֶלֶת וִּמְבְּלִי דַעַת. וַאֲנִי דְבוֹרָה קְטַנָּה וְרַכָּה, יָמֵי מִסְפָּר, וּסְכָלָה, סְכָלָה אֲנִי מְאֹד. לֹא לָמַדְתִּי עוֹד דַּעַת לְהַבְּחִין בִּין אַף לְפָרַח וּבִין אַף לְאַף. וְאַף כִּי אַף אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ, אֲשֶׁר רֵיחַ לו כְּשׁוֹשָׁן וּמַרְאֵה לוֹ כְּתַפּוּחַ. הֲתָחָשֵׁב לִדְבוֹרָה בַּת לֹא בִּינוֹת לְחַפָּאת, אִם בְּשׁוּטָהּ אַחֲרֵי אֵינֶיהָ חָמְדָה רָגַע אֶחָד בְּלִבָּהּ אַף נֶהְדָּר וּמְפֹּאָר כָּזֶה, וַתַּאֵט אֵלָיו לָמֹץ מִמֶּנוּ חֹרֶט צוּף?״

בְּחֹמֶץ פְּנֵי הַמֶּלֶדְ נִגְלוּ כֹּה וָכֹה שְׁנַיִּם שְׁלֹשָׁה צִחְצוּחֵי דְבַש וַחֲצִי רֶגַע נִדְמָה כִּי בְאֶחָד מִן הַקְּמָטִים הַדַּקִים אֲשֶׁר מִסְּבִיב לְזָוִיוֹת שְׂפָתָיו כְּאִלוּ חָתְרָה לַעֲלוֹת גַּם בַּת־בַּת־שְׂחוֹק כָּל־שֶׁהִיא. אֵין זֹאת כִּי אִם יָשְׁרָה בַּת־הַדְּבוֹרָה הֶחָרוּצָה בְּעֵינֵי הַמֶּלֶדְ. וְאוּלֶם הַמֶּלֶדְ זָכַר כְּרָגַע אֶת־עֻזוּז אַפּוֹ וַיִּרְעַם פָּנָיו וַיֹּאמַר:

״וּמַה בְפִידְ עוֹד, הַפּוֹחֶזֶת? רוֹאֶה אֲנִי כִּי שְׂפָתֵךְ אִתָּךְ. אֵין זֹאת כִּי אִם לָקַחַתְּ אֶת־לְשׁוֹנֵךְ מִזְּקֶנְתֵּךְ אֵשֶׁת לַפִּידוֹת, מְנוּחָתָהּ כָּבוֹד.״

וְהַדְּבוֹרָה הוֹסִיפָּה אֹמֶץ וַתְּדַבֵּר:

״ְלוּ יְהִי כִּי חָטָאתִי, הַאֵּין תִּפְאֶרֶת מְלָכִים נְשֹׁא פֶשַׁע? תִּקטן וְתִצְער נָא אֵפוֹא הַיּוֹם הַיֶּה בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ גַּם חַטַּאת בַּת אֲמֶתְךְּ הַדַּלֶּה כִּקְטֹן שִּׁכְלָהּ וִּכְצְער יָמֶיהָ וְהַאֲרַכְתָּ לָהּ אֶת־אַפְּךְ אַךְ הַפּעם. וּמִי יוֹדֵע אִם לֹא יָבֹא יוֹם וּמָצָא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ חֵפֶץ וֹמוֹעִיל גַּם בִּקְטַנַּת אֶרֶץ כָּמוֹנִי וַהֲשִּׁיבוֹתִי גְמוּל לַאֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ.״

הַדְּבָרִים הָאֵלֶה הִצְהִילוּ כֹה אֶת־לֵב הַמֶּלֶדְ עַד כִּי סָרָה כִמְעַט מֵעָלָיו כל־רוּחוֹ הָרָעָה, וּבְתִתּוֹ קוֹלוֹ בִּשְּׁחוֹק עָנָה וַיֹּאמֵר: ״אִי עַזַּת מֵצַח? הֲבָדְ יִמְצָא הַמֶּלֶדְ חֵפֶץ וּמוֹעִיל? אִם אַתְּ תִּגְמְלִי לוֹ? נוּסִי כְרָגַע, וְאִם אַיִן...״ עוד הַדָּבַר בְּפִי הַמֶּלֶדְ וְהַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה פַּרְשָׁה כְּנָפִים וְאֵינֵנָּה.

וְאוּלֶם הַמֶּלֶךְ כַּאֲשֶׁר הֵחֵל לִצְחוֹק, צָחוֹק צָחַק עַד אֵין כֹּחַ, וַיּתְנוֹדֵד כְּלוּלֶב בְּיַד מְנַעְנְעוֹ מֵרֹב צְחוֹק, וּבְתִתּוֹ יָדָיו עַל חֵלֶצֵיו קָרַא:

ֶּבִירָ בִּיִּרָ בִּיְבִיּאֲשִׁישׁוֹת! רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים! הַשְּׁמַעְתֶּם? הִיא תָּשִׁיב גְּמוּל לַמֶּלֶדְ!...״ ״הוֹי, הוֹי, סַמְכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת! רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים! הַשְּׁמַעְתֶּם? הִיא תָּשִׁיב גְּמוּל לַמֶּלֶדְ!...״

וּכְטוֹב לֵב הַמֶּעֶׁךְ בִּצְחוֹקוֹ, וַיּשָּׁא גֵּם לְכָל־הַדְּבוֹרִים בַּעֲבוּר הַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה בַּת הַחַיִּל וַיְּשַּלְחֵן מֵעָלָיו בְּשָׁלוֹם. וְהַמֶּלֶךְ מָרַח בַּעֲצַת הָרוֹפְאִים עַל אַפּוֹ אֶת־אֲשֶׁר מָרַח, וַיִּרָפֵא, וַיָּשָׁב אַפּוֹ וַיְהִי כְּבָראשׁוֹנָה. וּבְרֹב הַיָּמִים וְלֹא זָכַר הַמֶּלֶךְ אֶת־בַּת הַדְּבוֹרִים וַיִּשְׁכָּחֶנָה.

David Hofshi Medium

אאאבאגאדאהאואזאחאטאיאךאכאלאםאמאןאנאסאעאףאפאץאצאקאראשאתא באבבבגבדבהבובזבחבטביבךבכבלבסבמבןבנבסבעבףבפבץבצבקברבשבתב גאגבגגגדגהגוגזגחגטגיגדגכגלגםגמגןגנגסגעגףגפגץגצגקגרגשגתג דאדבדגדדדהדודזדחדטדידןדכדלדםדמדןדנדסדעדףדפדץדצדקדרדשדתד האהבהגהדהההוהזהחהטהיהךהכהלהםהמהןהנהסהעהףהפהץהצהקהרהשהתה ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומוןונוסועוףופוץוצוקורושותו זאזבזגזדזהזוזזזחזטזיזךזכזלזםזמזןזנזסזעזףזפזץזצזקזרזשזתז חאחבחגחדההחוחזהחחטחיהדחכחלהםחמחןחנחסחעחףחפחץחצחקחרחשחתה טאטבטגטדטהטוטזטחטטטיטדטכטלטםטמטןטנטסטעטףטפטץטצטקטרטשטתט יאיביגידיהיויזיחיטייידיכיליםימיןיניסיעיףיפיץיציקירישיתי דאדבדגדדדהדודידחדטדידדדכדלדםדמדודנדסדעדףדפדאדצדקדרדשדתד כאכבכגכדכהכוכזכחכטכיכךכככלכםכמכןכנכסכעכףכפכץכצכקכרכשכתכ לאלבלגלדלהלולזלחלטלילדלכלללםלמלןלנלסלעלףלפלץלצלקלרלשלתל םאסבסגסדסהסוסזסחסטסיסךסכסלסססמסןסנסססעסףספסץסצסקסרסשסתם מאמבמגמדמהמומזמחמטמימךמכמלמםמממןמנמסמעמףמפמץמצמקמרמשמתמ ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומווונוסועוףופוצוקורושותו נאנבנגנדנהנונזנחנטנינךנכנלנםנמנןנננסנענףנפנץנצנקנרנשנתנ סאסבסגסדסהסוסזסחסטסיסןסכסלסםסמסןסנסססעסףספסץסצסקסרסשסתס עאעבעגעדעהעועזעחעטעיעךעכעלעםעמעןענעסעעעףעפעץעצעקערעשעתע ףאףבףגףדףהףוףזףחףטףיףדףכףלףםףמףוףנףסףעףףפףץףצףקףרףשףתף פאפבפגפדפהפופזפחפטפיפךפכפלפספמפןפנפספעפףפפפץפצפקפרפשפתפ ץאאַביןגאָדיןהאַווּאַזאָרוּאָטאַייץדַאָכאַלאָםאַמאַווּאַנאָסאַעץףאַפּאָץאַצאָקאָראָשאַתאָ צאצבצגצדצהצוצזצחצטציצךצכצלצםצמצןצנצסצעצףצפצץצצצקצרצשצתצ קאקבקגקדקהקוקזקחקטקיקדקכקלקםקמקןקנקסקעקףקפקץקצקקקרקשקתק רארברגרדרהרורזרחרטרירדרכרלרםרמרןרנרסרערףרפרץרצרקרררשרתר שאשבשגשדשהשושזשחשטשישךשכשלשםשמשןשנשסשעשףשפשץשצשקשרשששתש תאתבתגתדתהתותזתחתטתיתדתכתלתםתמתותנתסתעתףתפתץתצתקתרתשתתת

> Hebrew height figures 1234567890 אלו ספרות בגובה העברית Latin height figures 1234567890 ואלו ספרות בגובה הלטינית

"כל ימי - כך מספר בנימין השלישי בעצמו - כל ימי נתגדלתי בק"ק בטלון, דמתקריא טונוידיבקה, בה היתה הורתי ולידתי, בה למדתי ודעה קניתי, ובה נשאתי, למזל־טוב, את זוגתי הצנועה מרת זלדה תחיה." בטלון היא עיר קטנה באחד המקומות הנשכחים מרגל אדם, ודבר אין לה כמעט עם הישוב, וכשיזדמן לשם פעמים אחד מעוברי־דרך, משגיחים לו מן החלונות ומציצים מן החרכים, משתוממים ומשתאים: מי הוא זה ומאין זה, מה לו פה ומי לו פה, ולמה נתכוון בביאתו? מפני שביאה בעלמא בלא כלום אי אפשר, וכי לחנם נושא אדם את רגליו והולך ובא על לא דבר! מסתמא יש דברים בגו, ואין המקרה הזה אומר אלא דרשני - הבה נתחכמה לו!... והנה המולה וקול דברים ובטלונים נאספים - זה בא בחכמתו וזה בבקיאותו בהויות־העולם, ולהשערות וסברות אין קץ. ישישים עומדים ומספרים לדוגמא מעשה בפלוני ופלוני שנזדמנו לקק״ם בשנת כך וכך. מנבלים את פיהם במילי־דבדיחותא, שהשתיקה יפה להן. הגברים מחזיקים איש בפאת־זקנו ומשחקים; זקנות עושות עצמן כועסות וגוערות בהלצנים בנזיפה וגיחוך כאחד; נשים צעירות משפילות ראשן, יד לפה ושוחקות בתרועה. השיחה בענין זה מתגלגלת מבית לבית, ככדור של שלג, ובדרך הלוכה היא מתגדלת יותר ויותר עד שהיא מתגלגלת ובאה ללשכת אחורי התנור בבית־המדרש, לאותו מקום שהוא מקלט לכל מיני שיחות וסודות בעסקי משפחה, במילי־דשמיא ובמילי־דעלמא - בעניני המדינות, בשומת עשרו של קורח ורכושו של רוטשילד ושאר הנגידים המפורסמים, ובס־ פורי־מעשיות על עשרת השבטים ועל "היהודים האדמונים" וכיוצא בהם - ושם יעיין בהם ועד מיוחד של בטלנים יהודים בעלי־צורה, שמפקירים נשיהם ובניהם ועוסקים בכל הענינים הללו באמת ואמונה, שלא על מנת לקבל שכר על טרחם ועמלם אפילו פרוטה אחת. מלשכת אותו בית־דין של מטה הענינים הולכים פעמים ועולים לבית־ דין של מעלה על האיצטבא העליונה בבית־המרחץ ונחתכים שם במותב פני העיר ובעלי־הבתים החשובים. התוגר כמעט שלא היה נפגע פעם אחת בישיבה של מעלה זו, ואלמלא פרקליטים אחדים שהיו לו שם אותה שעה מי יודע מה היה בסופו, ורוטשילד העלוב אף הוא כמעט שלא הפסיד בענין רע ממון הרבה, כדי עשרה או עשרים מיליון, ונעשה נס ונתגברה החמימות על האיצטבא העליונה בהיסח־הדעת והיתה שעת רצון לזכות אותו בריווח מרובה של אלפי־אלפים אדומים בבת־אחת!

ובעצמם בני העיר בטלון רובם ככלם אביונים גדולים וקבצנים נוראים, לא עליכם, אבל הכל מודים שהם אביונים שמחים, קבצנים טובי־לב, ובעלי־בטחון משונים. כשאתה שואל את הבטלוני: רבי יהודי, במה אתה עוסק וממה אתה ניזון? הוא עומד מבולבל ואינו יודע מה להשיב. ולאחר שנתישבה דעתו עליו הוא משיב לך בגמגום כהאי לישנא:

- ניזון, ממה אני ניזון, למשל? הבל הבלים! יש אלהים, אומר אני לך, למשל, היושב וזן את כל בריותיו בטובו הגדול. מזון לא חסר ואל יחסר לנו, אומר אני לך, למשל.
 - אף על פי כן עסקך במה? איזו אומנות או פרנסה מן הפרנסות בידיך?
- יהי שם ה' מבורך. אני, כשם שאני לפניך בקומתי וצביוני, למשל, מתנה טובה יש לי מאת השם יתברך: פרקי נאה וקולי נעים! והריני עובר לפני התבה ומתפלל מוספים בימים הנוראים באחת העירות בסביבה זו. מוהל אומן אני ונוקד מצות, שאין דוגמתי בעולם, ופעמים מזווג זווגים אני, גם אחוזת־עולם לי כמו שאתה רואה אותי, למשל מקום לשבתי בבית הכנסת. אגב יש עמי בביתי יהא נא הדבר כמוס עמנו מעט משקה, למשל, יי"ש למ־כירה, שממשיך לי שפע פורתא, גם עז חולבת לי, אל תשלט בה עינא בישא, ואף היא תשפיע לי מעט מדדיה, וגם יש גואל קרוב לי בסביבה זו, איש אמיד ואדם חשוב, ואף הוא חונן ונותן, באונס או ברצון, וחוזר ונותן בשעת הדחק. וחוץ לזה אני אומר לך, למשל, הבורא יתברך שמו הוא אב הרחמים וישראל רחמנים בני רחמנים, אומר אני לך, למשל, ומה יתאונן אדם חי?...

אף על זה ראויים הבטלונים לשבח, שהם שמחים בחלקם ואינם מן המהדרין כל כך באכילה ובהלבשה. אפילו אם הקפוטה של שבת, למשל, קרועה ומדולדלת ושוליה מזוהמים בטיט - אין חוששין לכך, העיקר שהיא בגד משי ומבהקת, ואם היא נעשית ככברה קרעים־קרעים בכמה מקומות והעור מציץ בהם, מה איכפת לנו, ולמאי נפקא מינה? מי פתי יעמד ויסתכל בזה? ולא יהא זה כ״פיאַעטס״ - במה גרע כחו של עור־הגוף מעקבות מגולין, וכי תפוח־ עקבו של אדם לאו עור ובשר הוא? פת קיבר ותבשיל של גריסין למי שיש לו - סעודה מספקת וטובה היא, ואין צורך לומר ״חלה״ של סולת נקיה עם צלי ״רוסילפלייש״ בערב־שבת, למי שזוכה לכך, זהו ודאי מאכל מלכים, שאין בעולם יפה ממנו. וכשאתה עומד לפניהם ומספר, למשל, בשאר מטעמים ומיני מזונות, מלבד דגים ורוטב וצלי־ קדירה ולפת, הרי דבריך נראים להם תמוהים ומשונים, וכל אחד מלגלג ואומר בדברי־חידודין כאלו אתה שוטה ומשטה בהם בדברי־הבאי - עורבא פרח, שכוי פרח באויר והטיל ביצה! חרוב שניטל לברכה בחמשה עשר בשבט, זהו אצלם המשובח בפירות הארץ, שאין כיוצא בו. כיון שרואים אותו - זכר ארץ־ישראל לפניהם בא, מסתכלים ומסתכלים בו ונאנחים, עיניהם ליה ואומרים: הוי, ותוליכנו, אבינו אב הרחמן, קוממיות - קוממיות בכל דק־ דוקיה וכונותיה, לארצנו - שהחרובין מאכל עזים שם... ומעשה אדם מישראל, שהביא פעם אחת למקומנו תמר, ויהי לפלא, והיו כל בני העיר, למקטנם ועד גדולם, רצים לראותו. נטלו את החומש והראו בו באצבע, שהתמר, תמר זה, כתוב בתורה! אטו מילתא זוטרתא היא, זה התמר הרי הוא מארץ־ישראל!... הביטו לו - וארץ־ישראל נצנצה במחזה לנגד פניהם: הנה עוברים את הירדן! הנה מערת המכפלה! הנה קבר רחל אמנו! הנה כותל־מערבי! הנה טובלים ושולקים ביצים בחמי־טבריא! הנה עולים על הר־הזיתים, אוכלים חרובים ותמרים עד בלי די, ונות־ נים לתוך הכלים מלא חפנים מעפר הארץ!... אוי, אוי, היו נאנחים, ועיניהם מקור דמעה.

וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה תַּחַת תְּאֵנָה בְגַנּוֹ, לָנוּם אֶת־תְּנוּמֵת הַצְּהֲרַיִם, וּשְׁנֵי שׁוֹמְרֵי רֹאשׁוֹ עוֹמְדִים עָלֶיו דּוּמֶם מְרַאֲשׁוֹתִיו וּמְנַפְּנְפִים בִּמְנִיפוֹת, לְהָשִׁיב מֵעָלָיו אֶת־הַזְּבוּבִים. וַיְהִי אַךְ נָאֶחְזוּ שְׁמוּרוֹת אֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּצְבֹר דְּבוֹרָה קְטַנָּה מְשׁוֹטֶטֶת, וְהִיא לֹא הִשְׁנִּיחָה בַּמְנִיפוֹת, וַתָּרֵד וַתִּשָׁב עַל אַף הַמֶּלֶךְ וַתַּעַקְצֵהוּ. וַיִּיקַץ שְׁלֹמֹה וַיִּתַר מָמְּקוֹמוֹ. וַיֵּדֵע אֶת־ אֲשֶׁר נַצְשָׁה לוֹ, וַיִּחַר אַפּוֹ. כִּי חַד הַכְּאֵב מְאֹד - כְּפִי הַמַּאֲכֶלֶת! וְנָם אַפּוֹ בָצֵק וַיֶּאְדַּם כְּרְמוֹן. וַיְבַּקֵשׁ שְׁלֹמֹה אֶת־בַּת הַמֶּרִי לְנִשְּׁרָה כִּזְדוֹנָה; וַיְחַפֵּשׁ וֹיִמְשִׁשׁ - וְאֵינֶנָה, כִּי עַד כֹּה ועַד כֹּה וְהַפּוֹחֶזֶת נְמְלְטָה עַל נַפְשָׁהּ וַתִּעֻלֵם. וּאף הַמּלֹד עִוֹדִנּי ּ תִּלְר בִּרְבִּי תַרְיִם בְּיִב לְרִב, עָד כֹּה ועֵד כֹּה וְתַבּוֹחָה לִר הַמְלְד בְּתִּבְּרְוֹ וְרִבּי, וֹיִפְרֹץ לְרִב, עָד בֹּה וְעִד כֹּה וְבִּיל בְּשִׁה לִי, וֹיִם בְּעָה וֹיִם בְּעִּים בְּבִּילִים בְּיִּבְּיִם בְּעִּים בְּיִם בְּנִים בְּנִים בְּיִבְּיִּתְ הַבְּיִּבְיּם בְּבְּיִים בְּיִבְיּשׁׁוֹ עִיבִּישְׁים לִיוֹם בְּעִם בְּעִּים בְּיִבְּיִבְּיִם בְּבִּמְים בְּבִּילְהְשָׁה בֹּעִלְים בְּיבּבְּים בְּיִבְיבְים בְּיִּבְּיִים בְּעִיבְּים בְּיִּים בְּמִּיִים בְּעִבְּים בְּיִבְּים בְּנִים בְּיִּם בְּיִם בְּעִים בְּיִבְּים בְּבְּיִים בְּעִּבְּיִבְ בְּעִבְּים בְּעִּים בְּעִּים בְּעִים בְּיִּבְיּים בִּים בְּיִבְיִים בְּיִבּים בְּיִבְּיִבְּעִים בְּיִים בְּעִשְׁה בִּיּים בְּיִבְּבִּים בְּיִבְּים בְּאָבְיִּים בְּנִינִים בְּצִּבְיּוֹים בְּעִּיּבְּבְּעִים בְּיִבְּים בְּמִים בְּנְבְּעִּים בְּבְיִים בְּתִּבְּים בְּיִבְּיִבּים בִּיְיִבְים בְּיִים בְּעִים בְּבְּיִים בְּיְיְנָבְיּים בְּיִים בְּיִבּים בְּבְּיִים בְּיּנְיבִּים בְּלְים בְּעִיּוֹ בְּיבִים בְּיבְּים בְּיִיבְּים בְּעְיּבְיוּ

ָהַשֶּּרְלְּצָּלְּדָ עִּלְבָּלְחָבָּלְחַבָּלְּחָלְבִּלְחָבָּלְּלְבָּלְ, כִּלְּלֵּבְ, עַּרְ פְּרּוּלְלְבָּלְ לְבֹבְ וְטָבּּוּחָאֶת נְּמְלְבְּלְבְּלְבְּלְבִּלְבִּלְבְּלִי וְצָבֶּה מֵרֶגַע לְרָבָע, וַיִּפְּלֹץ לָרֹב, עַד הֱיוֹתוֹ לְקִשׁוּא. וַיִּיְעַף לֵב הַמֶּלֶךְ בְּקְרְבּוֹ וְכָלְ־פָּנְיוֹ הָפְּכוֹ חֹמֶץ. אָז יְצֵנֶּה הַמֶּלֶךְ בַּחֲמָתוֹ לְהַבְּהִיל אָלָיו אֶת־כָּלֹ־הַדְּבוֹרִים וְאֶת־כָּלֹ־הַצְּרָעִים וְאֶת־כָּלֹ־הַבְּלֹיתִיוּ, הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים. הַיַּבְּחוֹשִׁים וְאֶת־בְּלֹ־יֻבְּבוֹרִים וְבָּל־הַבְּלוֹת אֲשֶׁר בְּכָל־יְבְיבוֹתְיוּ, הַקְּרוֹבְים וְהָרְחוֹקִים. וּיֶבְּקְחוֹשְׁים בְּמִבְּרוֹתְיהָם כָּל־הַדְּבוֹרִים וְבָּל־הַצְּרָעִים וְבָּל־הַיִּבְּוֹשִׁי וְבָלְּהוֹתְיהָם לְמִינִיהֶם, וַיְּלְהַרוּ מִשְׁבִּיה שְׁם מִּקְרוֹב וּמְרָחוֹק, וַיִּרְדוּ אֶל הַמֶּלֶךְ מַחֲנוֹת מֵחֲנוֹת, הֲמוֹנִים הְמוֹנִים, בְּכוֹלְבוּ הַשְּׁתִּים לְבִלּה מִּבְּלִים בְּבֹּיתוֹים לְבִּלִים בְּבִּבְיתוֹק, וַבְּלָם בְּהוּלִים, וְכָלֶם הוֹמִים, וְכָלֶם מְזַמְזְמִים, וְכָלֶם שׁוֹקְקִים, מִיְבְּלָם שִׁרְבוֹב וּמְרָחוֹק, וְכָלֶם בְּהוּלִים, וְכָלֶם הוֹמִים, וְכָלֶם מְזַמְזְמִים, וְכָלֶם שׁוֹקְקִים, מְלָבְלָם שׁוֹקְקִים, מִבְּבָּר: מַשְׁבָּאִים לְנְבְלִם בְּהוּלִים, וְכָלֶם הּוֹמִים, וְכָלֶם מְלֹבְיִב מְיִבְּלְבִים מְוֹבְיּבְים מִוֹבְבּים שִּׁלְבִים, מְבְּבָּבִים הְּבִּים מְחַבָּים מִּוֹבְים בְּבָּבִים הְּמָּבְים בְּבְּבִים בְּבְּבִים בְּיוֹב וּבְלְבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִים בְּיִים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִבּים בְּיִים בְּבִּים בְּבִּים בְּיִים בְּבְים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבְּים בְּבִּים בְּבְּים בְּיִים בְּבְּים בְּיִים בְּבְּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּבְים בְּיִים בְּלְבִים בְּבִים בְּבְּבִים בְּבִים בְּבִים בְּיִים בְּבְים בְּיִם בְּיִים בְּבְים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּבְיוֹם בְּבְיבִים בְּבְים בְּבְּבְיוֹם בְּבְבּיוֹב וְבְבְיבִים בְבְּבְים בְּבּבְיוּבְיוּם בְּבְיוּ בְּבְים בְּבְבּים בְּבְבּבְים בְּבְבְים בְּבְיבְים בְּבְיוּבְיבְים בְּבְיבְים בְּבְּבְיוֹם בְּבְּלְבִים בְּיבְים בְּבְיבְים בְּבְים בְּבְיוּים בְּבְיוּים בְּבְים בְּבְיּבְים בְּבְים בְּיבְים בְּבְים בְּיבְים בְּבְּבְיוּים ב

ּוְהַפֶּלֶדְ בַּחֲרוֹת אַפּוֹ רָקַע בְּרֶגֶל וַיִּקְרָא:

״ַנָּס!״

וְדִמְמַת אֱלֹהִים נָפְלָה פִּתְאֹם בְּּכָל־הַמַּחֲנוֹת. אֵין נוֹדֵד בָּנָף וּמְזַמְזֵם. אָז הִכִּירוּ וַיֵּדְעוּ כֻלָּם כִּי אָכֵן גָּדוֹל וְעָצוּם הָאַף, עָצוּם וְרַב עַד מָאד.

וְאַף הַמֶּלֶךְ פָּשָׁה בִּינָתַים הוֹסֵף וּפָשֹׁה וַיְהִי כְּנֹאד מְמֻלֶּא עַד שֹׁפָתוֹ חַדוּדֵי זְכוּכִית וּמְחָטִים דַּקִּים וְלוֹהֲטִים הַבּּוֹקְעִים לָצֵאת. וַיִּצְעַק הַמֶּלֶךְ בִּכְאָבוֹ וּבַחֲמַת אַפּוֹ הַבּוֹעֵר:

״מִי בָכֶם בֶּן הַבְּלִיַעל אוֹ בַּת נַעֲוַת הִמַּרְדּוּת אֲשֶׁר מְלָאוֹ לִבּוֹ, אוֹ מְלָאָה לִבָּהּ, לַעֲשׁוֹת לַמֶּלֶךְ כֹּהּ!״

ּוֹבֶאֱמוֹר הַמֶּלֶךְ ״כֹּה!״ וַיַּגַּע בֹּהֶן יָדוֹ אֶל הַנֹאד, כְּמַרְאֶה בְאֶצְבַּע: רְאוּ, מָה עוַלַלְתֶּם לַמֶּלֶךְ!

ֶרֶגַע הֶחֱרִישׁוּ הַדְּבוֹרִים, כִּי נִדְהֲמוּ מְאֹד מִפַּחד הַמֶּלֶךְ וְגַעַרְתוֹ; וְאוּלָם בָּרֶגַע הַשֵּנִי הִתְּאוֹשְׁשוּ מְעַט, וַתַּעֲבֹר הֶמְיָה חֲרִישִׁית מִפַּחֲנֶה אֶל מַחֲנֶה, הֶמְיֵת מְבוּכָה וְתִמְהוֹן לֵבָב; הוֹי, הוֹי, מִי וָמִי עֲשָׂה אֶת הַתּוֹעֵבָה? מִי הוּא זְ־זְ־זֶה וְאֵי־זְ־זְּ־ זֵה הוּא?

ּוְעַד הֵם מְזַמְזְמִים חֶרֶש וּדְבוֹרָה קְטַנָּה הִתְנַשְּׁאָה מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה, וַתִּישַׁר וַתָּעָף עַד לִפְנֵי הַמֶּלֶדְ וַתַּעֲמֹד וַתֹּאמֵר: ״הִנְנִי בְּיָדְדָ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ! אָנֹכִי הַחוֹטֵאת!״

״אַתְּיּ! - נָהַם שְׁלֹמֹה כַכְּפִיר וְאַפּוֹ כְּלַפִּיד יִבְעָר - עַל אַף הַמֶּלֶדְיּ וְלֹא יָגֹרְתְּ מִפְּנֵי הָאַףיּ

״אַל בְּאַף, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ! חָלִיָלה לְבַת אֲמֶתְךָּ מִפְּגֹעַ בְּזָדוֹן בְּאַף מְשִׁיחַ יְיָ, כִּי רַק מֵאנֶּלֶת וִמְבְּלִי דַעַת. וַאֲנִי דְבוֹרָה קְטַנָּה וְרַכָּה, יָמֵי מִסְפָּר, וּסְכָלָה, סְכָלָה אֲנִי מְאֹד. לֹא לָמֵדְתִּי עוֹד דַּעַת לְהַבְּחִין בִּין אַף לְפָרַח וּבִין אַף לְאַף. וְאַף כִּי אַף אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ, אֲשֶׁר רֵיחַ לו כְּשׁוֹשָׁן וּמַרְאָה לוֹ כְּתַפּוּחַ. הֲתָחָשֵׁב לִדְבוֹרָה בַּת לֹא בִּינוֹת לְחַטָּאת, אִם בְּשׁוּטָהּ אַחֲרֵי עִינֶיהָ חָמְדָה רָגַע אֶחָד בְּלִבָּהּ אַף נָהְדָּר וּמְפֹּאָר כָּזֶה, וַתַּעַט אֵלָיו לָמֹץ מִמֶּנוּ קֹרֶט צוּף?״

בְּחֹמֶץ פְּנֵי הַמֶּלֶךְ נִגְלוּ כֹּה וָכֹה שְׁנַיִּם שְׁלֹשָׁה צִחְצוּחֵי דְבַש וַחֲצִי רֶגַע נִדְמָה כִּי בְאֶחָד מִן הַקְּמָטִים הַדַּקִים אֲשֶׁר מִסְּבִיב לְזָוִיוֹת שְׂפָתָיו כְּאִלוּ חָתְרָה לַעֲלוֹת גַּם בַּת־בַּת־שְׁחוֹק כָּל־שֶׁהִיא. אֵין זֹאת כִּי אִם יָשְׁרָה בַּת־הַדְּבוֹרָה הֶחָרוּצָה בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ. וְאוּלֶם הַמֶּלֶךְ זָכַר כְּרֶגַע אֶת־עֻזּוּז אֵפּוֹ וַיִּרְעַם פָּנָיו וַיֹּאמַר:

״וּמַה בְפִידְ עוֹד, הַפּוֹחֶזֶת? רוֹאֶה אֲנִי כִּי שְׂפָתֵךְ אִתָּךְ. אֵין זֹאת כִּי אִם לָקַחַתְּ אֶת־לְשׁוֹנֵךְ מִזְּקֶנְתֵּךְ אֵשֶׁת לַפִּידוֹת, מִנוּחָתָהּ כַּבוֹד.״

וְהַדְּבוֹרָה הוֹסִיפָּה אֹמֶץ וַתְּדַבֵּר:

״ְלָלוּ יְהֵי כִּי חָטָאתִי, הַאֵּין תִּפְאֶרֶת מְלָכִים נְשֹׁא פֶשַׁע? תִּקְטַן וְתִּצְעַר נָא אֵפּוֹא הַיּוֹם הַזֶּה בְּעִינֵי הַמֶּלֶךְ גַּם חַשַּאת בַּת אֲמָתְךְּ הַדַּלָּה כִּקְטֹן שְׁכְלָהּ וִּכְצְעֹר יָמֶיהָ וְהַאֲרַכְתָּ לָהּ אֶת־אַפְּךְ אַדְ הַפּעַם. וּמִי יוֹדֵע אִם לֹא יָבֹא יוֹם וּמָצָא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ הַפֶּץ וּמוֹעִיל גַּם בִּקְטַנַּת אֶרֶץ כָּמוֹנִי וַהֲשִׁיבוֹתִי גְמוּל לַאֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ.״

הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִצְּהִילוּ כֹה אֶת־לֵב הַמֶּלֶךְ עֵד כִּי סָרָה כִמְעַט מֵעָלָיו כל־רוּחוֹ הָרָעָה, וּבְתִתּוֹ קוֹלוֹ בִּשְּׁחוֹק עָנָה וַיֹּאמֵר: ״אִי עַזַּת מֵצַח? הֲבָדְ יִמְצָא הַמֶּלֶךְ חֵפֶּץ וּמוֹעִיל? אִם אַתְּ תִּגְמְלִי לוֹ? נוֹסִי כְרָגַע, וְאִם אַיִּן...״

עוד הַדָּבָר בְּפִי הַמֶּלֶדְ וְהַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה פַּרְשָׂה כְּנָפַיִם וְאֵינֶנָה.

וְאוּלֶם הַפֶּלֶדְ כַּאֲשֶׁר הֵחֵל לִצְחוֹק, צָחוֹק צָחַק עַד אֵין כֹּחַ, וַיּתְנוֹדֵד כְּלוּלֶב בְּיַד מְנַעְנְעוֹ מֵרֹב צְחוֹק, וּבְתָתּוֹ יָדָיו עַל חֲלֶצֵיו קָרָא:

״הוֹי, הוֹי, סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת! רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים! הַשְּׁמֵעְתֶּם? הִיא תָּשִׁיב נְּמוּל לַמֶּלֶדְ!...״

וּכְטוֹב לֵב הַמֶּלֶך בִּצְחוֹקוֹ, וַיּשָּׁא גַם לְכָל־הַדְּבוֹרִים בַּעֲבוּר הַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה בַּת הַחַיִּל וַיְּשַלְּחֵן מֵעָלָיו בְּשָׁלוֹם. וְהַמֶּלֶךְ מָרַח בַּעֲצַת הָרוֹפְאִים עַל אַפּוֹ אֶת־אֲשֶׁר מָרַח, וַיִּרָפֵא, וַיָּשָׁב אַפּוֹ וַיְהִי כְּבָרְאשׁוֹנָה. וּבְרֹב הַיָּמִים וְלֹא זָכַר הַמֶּלֶךְ אֶת־בַּת הַדְּבוֹרִים וַיִּשְׁכָּחֶנָה.

אאאבאגאדאהאואזאחאטאיאךאכאלאסאמאןאנאסאעאףאפאץאצאקאראשאתא באבבבגבדבהבובזבחבטביבדבכבלבםבמבןבנבסבעבףבפבץבצבקברבשבתב גאגבגגגדגהגוגזגחגטגיגדגכגלגםגמגןגנגסגעגףגפגץגצגקגרגשגתג דאדבדגדדדהדודזדחדטדידןדכדלדםדמדןדנדסדעדףדפדץדצדקדרדשדתד האהבהגהדהההוהזהחהטהיהדהכהלהםהמהןהנהסהעהףהפהץהצהקהרהשהתה ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומוןונוסועוףופוץוצוקורושותו זאזבזגזדזהזוזזזחזטזיזךזכזלזםזמזןזנזסזעזףזפזץזצזקזרזשזתז תאתבת גחדת החות זהת הטחית דת כחלת ם חמתות ותסתעת והמצחקת החשת תח טאטבטגטדטהטוטזטחטטטיטדטכטלטםטמטןטנטסטעטףטפטץטצטקטרטשטתט יאיביגידיהיויזיחיטייידיכיליםימיןיניסיעיףיפיץיציקירישיתי דאדבדגדדדהדודזדחדטדידדדכדלדםדמדודנדסדעדףדפדץדצדקדרדשדתד כאכבכגכדכהכוכזכחכטכיכךכככלכםכמכןכנכסכעכףכפכץכצכקכרכשכתכ לאלבלגלדלהלולזלחלטלילדלכלללםלמלןלנלסלעלףלפלצלעלקלרלשלתל םאם בם גם דם הם ום זם חם טם ים דם כם לם םם מם ום נם סם עם ףם פם ץם צם קם רם שם תם מאמבמגמדמהמומזמחמטמימדמכמלמםמממןמנמסמעמףמפמץמצמקמרמשמתמ ואובוגודוהוווזוחוטויודוכולוםומווונוסועוףופוץוצוקורושותו נאנבנגנדנהנונזנחנטנינדנכנלנםנמנןנננסנענףנפנץנצנקנרנשנתנ סאסבסגסדסהסוסזסחסטסיסךסכסלסםסמסןסנסססעסףספסץסצסקסרסשסתס עאעבעגעדעהעועזעחעטעיעךעכעלעםעמעןענעסעעעףעפעץעצעקערעשעתע ףאףבףגףדףהףוףזףחףטףיףדףכףלףםףמףוףנףסףעףףפףץףצףקףרףשףתף פאפבפגפדפהפופזפחפטפיפךפכפלפספמפןפנפספעפףפפפץפצפקפרפשפתפ ץאאבאגאדץ האואזאחץטאיאדץ כאלץ פאפאון נאסאעאף אפאאאצאקארץ שאתץ צאצבצגצדצהצוצזצחצטציצדצכצלצםצמצןצנצסצעצףצפצץצצקצרצשצתצ קאקבקגקדקהקוקזקחקטקיקדקכקלקםקמקןקנקסקעקףקפקץקצקקקרקשקתק רארברגרדרהרורזרחרטרירדרכרלרםרמרןרנרסרערףרפרץרצרקררשרתר שאשבשגשדשהשושזשחשטשישךשכשלשםשמשןשנשסשעשףשפשץשצשקשרשששתש תאתבתגתדתהתותזתחתטתיתדתכתלתםתמתותנתסתעתףתפתץתצתקתרתשתתת

> Hebrew height figures 1234567890 אלו ספרות בגובה העברית Latin height figures 1234567890 ואלו ספרות בגובה הלטינית

"כל ימי - כך מספר בנימין השלישי בעצמו - כל ימי נתגדלתי בק"ק בטלון, דמתקריא טונוידיבקה, בה היתה הורתי ולידתי, בה למדתי ודעה קניתי, ובה נשאתי, למזל-טוב, את זוגתי הצנועה מרת זלדה תחיה." בטלון היא עיר קטנה באחד המקומות הנשכחים מרגל אדם, ודבר אין לה כמעט עם הישוב, וכשיזדמן לשם פעמים אחד מעוברי־דרך, משגיחים לו מן החלונות ומציצים מן החרכים, משתוממים ומשתאים: מי הוא זה ומאין זה, מה לו פה ומי לו פה, ולמה נתכוון בביאתו? מפני שביאה בעלמא בלא כלום אי אפשר, וכי לחנם נושא אדם את רגליו והולך ובא על לא דבר! מסתמא יש דברים בגו, ואין המקרה הזה אומר אלא דרשני - הבה נתחכמה לו!... והנה המולה וקול דברים ובטלונים נאספים - זה בא בחכמתו וזה בבקיאותו בהויות־העולם, ולהשערות וסברות אין קץ. ישישים עומדים ומספרים לדוגמא מעשה בפלוני ופלוני שנזדמנו לקק"ם בשנת כך וכך. מנבלים את פיהם במילי־דבדיחותא, שהשתיקה יפה להן. הגברים מחזיקים איש בפאת־זקנו ומשחקים; זקנות עושות עצמן כוע־ סות וגוערות בהלצנים בנזיפה וגיחוד כאחד: נשים צעירות משפילות ראשו, יד לפה ושוחקות בתרועה. השיחה בענין זה מתגלגלת מבית לבית, ככדור של שלג, ובדרך הלוכה היא מתגדלת יותר ויותר עד שהיא מתגלגלת ובאה ללשכת אחורי התנור בבית־המדרש, לאותו מקום שהוא מקלט לכל מיני שיחות וסודות בעסקי משפחה, במילי־ דשמיא ובמילי־דעלמא - בעניני המדינות, בשומת עשרו של קורח ורכושו של רוטשילד ושאר הנגידים המפורס־ מים, ובספורי־מעשיות על עשרת השבטים ועל "היהודים האדמונים" וכיוצא בהם - ושם יעיין בהם ועד מיוחד של בטלנים יהודים בעלי־צורה, שמפקירים נשיהם ובניהם ועוסקים בכל הענינים הללו באמת ואמונה, שלא על מנת לקבל שכר על טרחם ועמלם אפילו פרוטה אחת. מלשכת אותו בית־דין של מטה הענינים הולכים פעמים ועולים לבית־דין של מעלה על האיצטבא העליונה בבית־המרחץ ונחתכים שם במותב פני העיר ובעלי־הבתים החשובים. התוגר כמעט שלא היה נפגע פעם אחת בישיבה של מעלה זו, ואלמלא פרקליטים אחדים שהיו לו שם אותה שעה מי יודע מה היה בסופו, ורוטשילד העלוב אף הוא כמעט שלא הפסיד בענין רע ממון הרבה, כדי עשרה או עשרים מיליון, ונעשה נס ונתגברה החמימות על האיצטבא העליונה בהיסח־הדעת והיתה שעת רצון לזכות אותו בריווח מרובה של אלפי־אלפים אדומים בבת־אחת!

ובעצמם בני העיר בטלון רובם ככלם אביונים גדולים וקבצנים נוראים, לא עליכם, אבל הכל מודים שהם אביונים שמחים, קבצנים טובי־לב, ובעלי־בטחון משונים. כשאתה שואל את הבטלוני: רבי יהודי, במה אתה עוסק וממה אתה ניזון? הוא עומד מבולבל ואינו יודע מה להשיב. ולאחר שנתישבה דעתו עליו הוא משיב לך בגמגום כהאי לישנא:

- ניזון, ממה אני ניזון, למשל? הבל הבלים! יש אלהים, אומר אני לך, למשל, היושב וזן את כל בריותיו בטובו הגדול. מזון לא חסר ואל יחסר לנו, אומר אני לך, למשל.
 - אף על פי כן עסקך במה? איזו אומנות או פרנסה מן הפרנסות בידיך?
- יהי שם ה' מבורך. אני, כשם שאני לפניך בקומתי וצביוני, למשל, מתנה טובה יש לי מאת השם יתברך: פרקי נאה וקולי נעים! והריני עובר לפני התבה ומתפלל מוספים בימים הנוראים באחת העירות בסביבה זו. מוהל אומן אני ונוקד מצות, שאין דוגמתי בעולם, ופעמים מזווג זווגים אני, גם אחוזת־עולם לי כמו שאתה רואה אותי, למשל מקום לשבתי בבית הכנסת. אגב יש עמי בביתי יהא נא הדבר כמוס עמנו מעט משקה, למשל, יי"ש למכירה, שממשיך לי שפע פורתא, גם עז חולבת לי, אל תשלט בה עינא בישא, ואף היא תשפיע לי מעט מדדיה, וגם יש גואל קרוב לי בסביבה זו, איש אמיד ואדם חשוב, ואף הוא חונן ונותן, באונס או ברצון, וחוזר ונותן בשעת הדחק. וחוץ לזה אני אומר לך, למשל, הבורא יתברך שמו הוא אב הרחמים וישראל רחמנים בני רחמנים, אומר אני לך, למשל, ומה יתאונן אדם חי!...

אף על זה ראויים הבטלונים לשבח, שהם שמחים בחלקם ואינם מן המהדרין כל כך באכילה ובהלבשה. אפילו אם הקפוטה של שבת, למשל, קרועה ומדולדלת ושוליה מזוהמים בטיט - אין חוששין לכך, העיקר שהיא בגד משי ומבהקת, ואם היא נעשית ככברה קרעים־קרעים בכמה מקומות והעור מציץ בהם, מה איכפת לנו, ולמאי נפקא מינה? מי פתי יעמד ויסתכל בזה? ולא יהא זה כ"פיאעטס" – במה גרע כחו של עור־הגוף מעקבות מגולין, וכי תפוח־עקבו של אדם לאו עור ובשר הוא? פת קיבר ותבשיל של גריסין למי שיש לו - סעודה מספקת וטו־ בה היא, ואין צורך לומר "חלה" של סולת נקיה עם צלי "רוסילפלייש" בערב־שבת, למי שזוכה לכך, זהו ודאי מאכל מלכים, שאין בעולם יפה ממנו. וכשאתה עומד לפניהם ומספר, למשל, בשאר מטעמים ומיני מזונות, מלבד דגים ורוטב וצלי־קדירה ולפת, הרי דבריך נראים להם תמוהים ומשונים, וכל אחד מלגלג ואומר בדברי־ חידודין כאלו אתה שוטה ומשטה בהם בדברי־הבאי - עורבא פרח, שכוי פרח באויר והטיל ביצה! חרוב שניטל לברכה בחמשה עשר בשבט, זהו אצלם המשובח בפירות הארץ, שאין כיוצא בו. כיון שרואים אותו - זכר ארץ־ ישראל לפניהם בא, מסתכלים ומסתכלים בו ונאנחים, עיניהם ליה ואומרים: הוי, ותוליכנו, אבינו אב הרחמן, קוממיות - קוממיות בכל דקדוקיה וכונותיה, לארצנו - שהחרובין מאכל עזים שם... ומעשה אדם מישראל, שהביא פעם אחת למקומנו תמר, ויהי לפלא, והיו כל בני העיר, למקטנם ועד גדולם, רצים לראותו. נטלו את החומש והראו בו באצבע, שהתמר, תמר זה, כתוב בתורה! אטו מילתא זוטרתא היא, זה התמר הרי הוא מארץ־ ישראל!... הביטו לו - וארץ־ישראל נצנצה במחזה לנגד פניהם: הנה עוברים את הירדן! הנה מערת המכפלה! הנה קבר רחל אמנו! הנה כותל־מערבי! הנה טובלים ושולקים ביצים בחמי־טבריא! הנה עולים על הר־הזיתים, אוכלים חרובים ותמרים עד בלי די, ונותנים לתוך הכלים מלא חפנים מעפר הארץ!... אוי, אוי, היו נאנחים,

וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּשְׁכַּב שְׁלֹמֹה תַּחַת תְּאֵנָה בְנֵּנוֹ, לָנוּם אֶת־תְּנוּמַת הַצְּהֶרַיִם, וּשְׁנֵי שׁוֹמְרֵי רֹאשׁוֹ עוֹמְדִים עָלָיו דּוֹמֶם מְרַאֲשׁוֹתִיו וּמְנַפְּנְפִים בִּמְנִיפוֹת,לְהָשִׁיב מֵעָלָיו אֶת־הַזְּבוּבִים. וַיְהִי אַךְ נָאֶחְזוּ שְׁמוּרוֹת אֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַתַּעֲבֹר דְּבוֹרָה קְשׁוֹטֶטֶת, וְהִיא לֹא הִשְׁנִּיחָה בַּמְנִיפוֹת, וַתִּרֵד וַתִּשֵׁב עַל אַף הַמֶּלֶךְ וַתַּעַקְצֵהוּ. וַיִּיִקַץ שְׁלֹמֹה וַיִּבּקְשׁ שְׁלֹמֹה וַיִּבַקְשׁ שְׁלֹמֹה וַיִּבַקְשׁ שְׁלֹמֹה וַיִּדְע אֶת־בְּע לָעְבָּר נְצְשָׁה לוֹ, וַיִּחַר אַפּוֹ. כִּי חַד הַכְּמָּב מְאֹד - כְּפִי הַמַּאֲכֶלֶת! וְנַם אַפּוֹ בְּצֵשְׁה לוֹ, וַיִּחַר אַפּוֹ. כִּי חַד הַכְּמָב מְאֹד - כְּפִי הַמַּאֲכֶלֶת! וְנַם אַפּוֹ בְּמֵּלְיָה עַל נַפְשָׁה וֹתְנָלְם. אֶל נַפְשָׁה וַתְּעָלֵם. אֶת־בַּת הַמֶּלְדְ עוֹדֶנִּוּ תּוֹפֵח וְצָבֶּה מֵרָגַע לְרָגַע, וַיִּפְּרֹץ לָרֹב, עַד הֱיוֹתוֹ כְקִשׁוֹא. וַיִּזְעף לֵב הַמֶּלֶךְ בְּוֹ וְכָל־פָּנְיוֹ הָפְכוּ חִמֹבְיוֹ הָפְכוּ

אָז יְצֵנֶה הַמֶּלֶךְ בַּחֲמָתוֹ לְהַבְּהִיל אֵלָיו אֶת־כָּל־הַדְּבוֹרִים וְאֶת־כָּל־הַצְּרָעִים וְאֶת־כָּל־הַנִּזִּים וְאֶת־כָּל־הַצְּרָעִים וְאֶת־כָּל־הַנִּזְים וְאֶת־כָּל־הַנִּזְים וְאֶת־כָּל־הַנִּים וְהָרְחוֹקִים. כָּל־הַצִּבְחוּשִׁים וְאֶת־כָּל־הַבִּקוֹת הַדֵּקוֹת וְהַדַּקוֹת מִן הַדַּקוֹת אֲשֶר בְּגַנּוֹ ואֲשֶׁר בְּכָל־סְבִיבוֹתָיו, הַקְּרוֹבִים וְהָרְחוֹקִים וְבָּלְ־הַצְּרְצִים וְכָּלִ־הַנִּתוּשִׁים וְכָּלִ־הְצִּיְהָרוּ בְּמָלְרְבִּים לְמִיגִיהָם לְמִינִיהָם, וַיִּלְהַרוּ מִאֲירְהֵם שָׁם מְקָרוֹב וּמֵרְחוֹק, וַיִּרְדוּ אֶל הַמֶּלֶךְ מַחֲנוֹת מַחֲנוֹת, הֲמוֹנִים הְמוֹנִים, כְּכוֹּכְבֵּי הַשְּׁמִים לְרֹב, מַלְכָּה מִלְבָּה וּנְמִידוֹ, וְכָלֶם בְּהוּלִים, וְכֻלֶּם הוֹמִים, וְכַלֶּם מְזַמְזְמִים, וְכֻלֶּם שׁוֹקְקִים, מִשְׁתָּאִים לְדַצַת: מָה הַדְּבָּר? מַה־זְּדָּזָה וְעַל מַה־זְּדָּהַה?

יְהַמֶּלֶדְ בַּחֲרוֹת אַפּוֹ רָקַע בְּרֶגֶל וַיִּקְרָא:

"הַס!"

וְדִמְמַת אֱלֹהִים נָפְלָה פִּתְאֹם בְּכָל־הַמַּחֲנוֹת. אֵין נוֹדֵד כָּנָף וּמְזַמְזֵם. אָז הִכִּירוּ וַיֵּדְעוּ כֻלָּם כִּי אָכֵן נְּדוֹל וְעָצוּם הָאַף, עָצוּם וְרַב עַד מְאֹד.

וְאַף הַמֶּלֶךְ פָּשָׁה בִּינָתַים הוֹסֵף וּפָשֹׁה וַיְהִי כְּנֹאד מְמֻלֶּא עַד שֹׁפָתוֹ חַדוּדֵי זְכוּכִית וּמְחָטִים דַּקִּים וְלוֹהֲטִים הַבּּוֹקְעִים לָצֵאת. וַיִּצְעַק הַמֶּלֶךְ בִּכְאָבוֹ וּבַחֲמַת אַפּוֹ הַבּוֹעֵר:

״מִי בָכֶם בֶּן הַבְּלִיַעל אוֹ בַּת נַעֲוַת הִפַּרְדּוּת אֲשֶׁר מְלָאוֹ לְבּוֹ, אוֹ מְלָאָה לְבָּהּ, לַעֲשׁוֹת לַמֶּלֶךְ כֹּהּ!״

וּבֶּאֱמוֹר הַמֶּלֶךְ ״כֹּה!״ וַיַּגַּע בֹּהֶן יָדוֹ אֶל הַנֹּאד, כְּמַרְאֶה בְאֶצְבַּע: רְאוּ, מָה עוַלַלְתֶּם לַמֶּלֶךְ!

ֶרֶגַע הֶחֱרִישׁוּ הַדְּבוֹרִים, כִּי נִדְהֲמוּ מְאֹד מִפַּחד הַמֶּלֶדְ וְגַעֲרָתוֹ; וְאוּלֶם בָּרֶגַע הַשֵּנִי הִתְאוֹשְׁשוּ מְעֵט, וַתַּעֲבֹר הֶמְיָה חֲרִישִׁית מִפַּחֲנֶה אֶל מַחֲנֶה, הֶמְיַת מְבוּכָה וְתִמְהוֹן לֵבָב; הוֹי, הוֹי, מִי וָמִי עֻשָּׁה אֶת הַתּוֹעַבָה! מִי הוּא זְ־זְּ־זֶה וְאֵי־זְ־ ****בריא!

ּוְעֵד הֵם מְזַמְזְמִים הֶרֶש וּדְבוֹרָה קְטַנָּה הִתְנַשְּׁאָה מִקֶּרֶב הַפַּחֲנֶה, וַתִּישֵׁר וַתָּעָף עַד לִפְנֵי הַמֶּלֶדְ וַתַּעֲמֹד וַתֹּאמֵר: ״הִנְנִי בְיָדְדָ, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ! אָנֹכִי הַחוֹטֵאת!״

״אַתְּיּ! - נָהַם שְׁלֹמֹה כַכְּפִיר וְאַפּוֹ כְּלַפִּיד יִבְעָר - עַל אַף הַמֶּלֶדְיּ וְלֹא יָגֹרְתְּ מִפְּנֵי הָאַף!״

״אַל בְּאַף, אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ! חָלִנָלה לְבַת אֲמֶתְךְּ מִפְּגֹּע בְּזָדוֹן בְּאַף מְשִׁיחַ יְנָ, כִּי רַק מֵאְנֶּלֶת וִּמְבְּלִי דַעַת. וַאֲנִי דְבוֹרָה קְטַנָּה וְרַכָּה, יָמֵי מִסְפָּר, וּסְכָלָה, סְכָלָה אֲנִי מְאֹד. לֹא לָמֵדְתִּי עוֹד דַּעַת לְהַבְּחִיוֹ בֵּין אַף לְפָרַח וּבִין אֵף לְאַף. וְאַף כִּי אַף אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ, אֲשֶׁר רֵיחַ לו כְּשׁוֹשָׁן וּמַרְאָה לוֹ כְּתַפּוּחַ. הֲתִחָשֵׁב לִדְבוֹרָה בַּת לֹא בִּינוֹת לְחַשָּאת, אִם בְּשׁוּטָהּ אַחְרֵי צִינֶיהָ חָמְדָה רָגַע אֶחָד בְּלִבָּהּ אַף נָהְדָּר וּמְפֹּאָר כָּזֶה, וַתַּצַט אֵלָיו לָמֹץ מִמֶּנוּ קֹרֶט צוּף?״

בְּחֹמֶץ בְּנֵי הַמֶּלֶךְ נִגְלוּ כֹּה וָכֹה שְׁנַיִּם שְׁלֹשָׁה צִּחְצוּחֵי דְבַש וַחֲצִי רָגַע נִדְמָה כִּי בְאֶחָד מִן הַקְּמָטִים הַדַּקִים אֲשֶׁר מִסְּבִיב לְזָוִיוֹת שְׁפָתָיו כְּאָלוּ חָתְרָה לַעֲלוֹת גַּם בַּת־בַּת־שְׁחוֹק כָּל־שֶׁהִיא. אֵין זֹאת כִּי אִם יַשְׁרָה בַּת־הַדְּבוֹרָה הֶחָרוּצָה בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךָ. וְאוּלֶם הַמֶּלֶךְ זָכַר כְּרָגַע אֶת־עֲזוּז אֵפּוֹ וַיִּרְעֵם פָּנָיו וַיֹּאמֵר:

״וּמֵה בְפִיךְ עוֹד, הַפּוֹחֶזֶת? רוֹאָה אֲנִי כִּי שְּׁפָתֵךְ אִתָּךְ. אֵין זֹאת כִּי אִם לָקַחַתְּ אֶת־לְשׁוֹנֵךְ מִּזְּקֶנְתֵּךְ אֵשֶׁת לַפִּידוֹת, מְנוֹחֶתָהּ כָּבוֹד.״

וְהַדְבוֹרָה הוֹסִיפָה אֹמֶץ וַתְּדַבֵּר:

״ְלוּ יְהִי כִּי חָטָאתִי, הַאֵּין תִּפְאֶרֶת מְלָכִים נְשֹׁא פֶשַׁע! תִּקְטַן וְתִּצְעַר נָא אֵפוֹא הַיּוֹם הַיָּה בְּעִינֵי הַמֶּלֶךְ גַּם חַפַּאת בַת אֲמָתְךְּ הַדַּלָּה כִּקְטֹן שִׂכְלָה וִּכְצְעַר יָמֶיהָ וְהַאֲרַכְתָּ לָהּ אֶת־אַפְּךְ אַךְ הַפּעם. וֹמִי יוֹדֵע אִם לֹא יָבֹא יוֹם וּמָצָא אֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ חֵפֶּץ וּמוֹעִיל גַּם בִּקְטַנַּת אֶרֶץ כָּמוֹנִי וַהֲשִׁיבוֹתִי גְמוֹל לַאֲדוֹנִי הַמֶּלֶדְ.״

הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִצְּהִילוּ כֹה אֶת־לֵב הַמֶּלֶךְ עַד כִּי סָרָה כִמְעַט מֵעָלָיו כל־רוּחוֹ הָרָעָה, וּבְתִּתּוֹ קוֹלוֹ בִּשְּׁחוֹק עָנָה וַיֹּאמֵר:

״אִי עַזַּת מֵצַח? הֲבָדְ יִמְצָא הַמֶּלֶדְ חֵפֶּץ וּמוֹעִיל? אָם אַתְּ תִּגְמְלִי לוֹ? נוּסִי כְרָגַע, וְאָם אַיִּן…״

עוד הַדָּבָר בְּפִי הַמֶּלֶדְ וְהַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה פָּרְשָׁה כְּנַפַיִם וְאֵינֵנָה.

וְאוּלֶם הַמֶּלֶדְ בַּאֲשֶׁר הֵחֵל לִצְחוֹק, צָחוֹק צָחַק עַד אֵין כֹּחַ, וַיּתְנוֹדֵד כְּלוּלֶב בְּיַד מְנַעְנְעוֹ מֵרֹב צְחוֹק, וּבְתָתּוֹ יָדָיו עַל חֵלֶצֵיו קָרָא:

״הוֹי, הוֹי, סַמְכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת! רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים! הַשְּׁמֵעְתֶּם? הִיא תָּשִׁיב גְּמוּל לַמֶּלֶדְ!...״

וּכְטוֹב לֵב הַמֶּלֶךְ בִּצְחוֹקוֹ, וַיִּשָּׁא גַּם לְכָל־הַדְּבוֹרִים בַּעֲבוּר הַדְּבוֹרָה הַקְּטַנָּה בַּת הַחַיִּל וַיְּשַּלְחֵן מֵעָלָיו בְּשָׁלוֹם. וְהַמֶּלֶךְ מָרַח בַּעֲצַת הָרוֹפְאִים עַל אַפּוֹ אֶת־אֲשֶׁר מָרַח, וַיִּרְפֵּא, וַיָּשָׁב אַפּוֹ וַיְהִי כְּבָרְאשׁוֹנָה. וּבְרֹב הַיָּמִים וְלֹא זָכֵר הַמֶּלֶךְ אֶת־בַּת הַדְּבוֹרִים וַיִּשְׁכָּחָנָה.